Examenul național de bacalaureat 2021
Proba E. d)
Psihologie

Testul 7

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică şi toate profilurile şi specializările din filiera vocaţională, cu excepţia profilului militar

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de trei ore.**

I TÉTEL **(30 pont)**

Írja a vizsgalapra a helyes válasz betűjelét! Egyetlen helyes válasz van!

1. Az érzékszervi kép az ingerhatás megszűnése után több ezredmásodperccel való fennmaradásának jelenségét nevezzük:
a. erősségnek
b. figyelemnek
c. utóhatásnak
d. lappangásnak

2. Az észlelési kép:
a. a tárgyak osztályának képe
b. egy tárgy képe, amely közvetlenül hat az érzékszervekre
c. másodlagos
d. kontextustól független

3. Ha az idő növekedik egy adott személlyel való találkozás és ennek kialakított képzete között, normális esetben a képzet minősége:
a. javul
b. romlik
c. változatlan marad, mert az idő múlása nem befolyásolja
d. a személy számára lényegtelenné válik

4. A biológiai szükségletek:
a. szerzettek
b. általában az önmegvalósítási szükséglet kielégítése után jelenik meg
c. sajátosan emberiek
d. A. H. Maslow szükségletpiramisnak alján helyezkedik el

5. Az a lelki folyamat, amelynek segítségével egy tevékenység energetikai támogatása megvalósul:
a. az érzelem
b. a gondolkodás
c. az emlékezet
d. a képzet

6. Ahhoz, hogy egy nehéz problémát optimálisan megoldjunk, a figyelem:
a. szükséges és elégséges
b. nem szükséges és nem elégséges
c. elégséges, de nem szükséges
d. szükséges, de nem elégséges

7. Egy akaratlagos tevékenység:
a. lehet tudattalan
b. a beszéd mechanizmusait foglalja magába
c. erőfeszítések nélkül kivitelezhető
d. nem feltételezi a cél jelenlétét

8. A középiskolában Kálmán rendetlen, pazarló és felszínes serdülő volt, de a szüleitől távol töltött öt főiskolai év után, amely alatt munkát is kellett vállalnia, hogy eltartsa magát, felelősségteljes fiatalemberré vált, ez a példa jól szemlélteti, hogy a személyiség:
a. ujjászervezhető és tökéletesíthető
b. egyedi
c. megváltoztathatatlan
d. velünk született

9. Az alábbi helyzetek közül melyikben van jelen a negatív motiváció?
a. András azért megy iskolába, mert ellenkező esetben szülei megbüntetik
b. András azért megy iskolába, mert szeret új dolgokat tanulni
c. András azért megy iskolába, hogy ne okozzon csalódást a szüleinek
d. András azért megy iskolába, mert várja, hogy megdicsérjék ezért

10. A nagyon intenzív, stabil, hosszan tartó, az egész személyiséget bevonó érzelmi élményeket nevezzük:
a. pillanatnyi érzelmeknek
b. hangulatoknak
c. szenvedélynek
d. érzéseknek

II. TÉTEL (30 pont)

A.

A bal oldali oszlopban az emlékezet formái vannak felsorolva, a jobb oldaliban pedig igaz kijelentések azzal kapcsolatosan. Írja a vizsgalapra a helyes megfeleltetéseket a bal oszlopban lévő betűk és a jobb oldali oszlopban lévő számok között.

a. Önkéntes emlékezet	1. Jellemzője, hogy az információ bevésése, megtartása és felelevenítése szándékosság nélkül valósul meg
b. Önkéntelen emlékezet	2. Megértés hiányában valósul meg, egy formális és nem időtálló tanulást eredményezve.
c. Mechanikus emlékezet	3. Magasabb rendű kognitív folyamat, amely a gondolatok vagy új tervek kidolgozását teszi lehetővé a tapasztalatok kiválasztása, újra és átszervezése révén.
d. Logikus emlékezet	4. A bevésendő anyag jelentésének és összefüggéseinek megértésén alapul.
	5. Tudatosan, célirányosan és az ismétlés által valósul meg.

12 pont

B.

Olvassa el figyelmesen a következő szöveget!

A beszéd és a gondolkodás között elválaszthatatlan egység van, a gondolkodás termékei, a fogalmak, az ítéletek és érvelések szavakban, mondatokban és kifejezésekben manifesztálódnak; azonban a beszéd és a gondolkodás nem azonos, a beszéd különböző formáin keresztül közvetíthetők ugyanazok a gondolatok.

A fenti szövegből kiindulva válaszoljon az alábbi követelményekre:

1. Nevezzen meg két lelki folyamatot/jelenséget, amelyre a szöveg explicit módon utal! **4 pont**
2. Mutassa be az 1 pontban megnevezett lelki folyamat/jelenség egyikének három jellemzőjét! **6 pont**
3. Alkosson egy példát, amelyben a beszéd egyik funkcióját szemlélteti! **4 pont**
4. Érveljen hozzávetőleg öt sorban miszerint *a megértés a gondolkodás alapvető funkciója*! **4 pont**

III. TÉTEL **(30 pont)**

Olvassa el figyelmesen a következő szöveget!

Károly herceg kedves gyermek volt; fiatalos élénksége korán megmutatkozott viselkedésében, amit bizonyos nyugalom mérsékelt; finom arcú, szinte lányos testalkatú, sötét, enyhén hullámos hajú gyermek volt, azonban erős egészségnek örvendett. Fivéreivel és nővéreivel tombolt a fergeteges ifjúkori játékokban, volt, amikor Sigmaringenben lustálkodott, máskor a nyári kastélyokban, Inzighofenben és Krauchenwiesben, vagy volt, amikor nagymamáit látogatta, a már említett Stephanie-nál, a Freiburg im Breisgau melletti Umkirchben, ahol a legkedvesebb vendégszeretettel fogadták, vagy Antonia Mariánál, Weinburgban, apai nagyszüleinek elragadóan berendezett svájci tanyáján töltötte az időt. Apai nagymamája, Murat hercegnő, aki annak a ragyogó nápolyi marsallnak és királynak az unokája, és aki első Napóleon fiatalabbik húgát vette feleségül, szintén francia származású volt. A fiú már kora gyermekkorától kezdve élénk érdeklődést mutatott a természet szépségei iránt, amelyeket a csendes álmodozás pillanataiban szemlélt, és amelyek sokkal gazdagabb és erősebb benyomást tettek rá, mint az a gyermekeknél általában szokás. (...)

A lélek tisztasága Károly hercegben a hit tisztaságával párosult, egy olyan hittel, amely soha nem ragaszkodott a megszokotthoz, hanem egy mély vallásos meggyőződésből fakadt. A gondolkodás tisztaságának harmóniája megmutatkozott a problémák megközelítésében és megoldásában, amelyeket a legmagasabb és a legalacsonyabb szinten élők elé vet az élet. Ehhez társult még az előítéletesség teljes hiánya, és az emberi hibák és gyarlóságok megértése. A fejedelem szilárd elvek embere volt, amelyektől soha nem tért el, hűséges volt önmagához és hűséges másokhoz, soha nem hagyta, hogy szenvedélyes indulatok kerítsék hatalmukba, de határozottan érvényesítette akaratát, amikor meggyőződött saját igazáról. Életének két irányvonala már korán megmutatkozott: „Kötelesség és haza". Ezek mutatták számára az utat, és legértékesebb útmutatóivá váltak a munkájában.

*(*Paul Lindenberg*, Regele Carol I al României)*

A fenti szövegből kiindulva válaszoljon az alábbi követelményekre!

A. Nevezze meg, C.G. Jung elmélete alapján Károly herceg temperamentumának típusát. Pontosítson a szöveg alapján két gondolatot/ kijelentést, amellyel az adott válaszát igazolja! **6 pont**

B. Úgy gondolja, hogy Károly herceg *hívő ember* volt? Fogalmazzon meg a szöveg alapján egy érvet, amivel az adott válaszát igazolja! **4 pont**

C. A szöveg kiemeli, hogy Károly herceg *határozott elveket valló, de előítéletmentes ember volt*. A szövegre utalva említsen meg két érvet, ami ezt az állítást igazolja! **6 pont**

D. Hozzávetőleg fél oldalas terjedelemben mutassa be G.W. Allport elmélete alapján Károly herceg jellemét, kiemelve a jellemének egy kardinális és két alaptulajdonságát! **10 pont**

E. Fogalmazzon meg egy érvet, amellyel cáfolja azt a kijelentést, hogy *a temperamentum szabályozó és ellenőrző egység*! **4 pont**